

Η Υποχρεωτική Διέλευση από τα Τοπωνύμια των Παθών

Υπάρχουν στη ζωή του ανθρώπου κάποια μονοπάτια - δρόμοι που όσο κι αν δεν θέλει να τα περπατήσει, εν τούτοις υποχρεώνεται να τα διαβεί. Πρόκειται για ένα γενικό κανόνα που βρίσκει εφαρμογή σε όλους ανεξαιρέτως τους ανθρώπους, παρά τις όποιες ενστάσεις υπάρχουν για την ισχύ του. Από τη στιγμή που οι άνθρωποι έρθουν στον κόσμο αυτό, αναγκαστικά θα περάσουν από τα ηλικιακά στάδια του παιδιού, του έφηβου, του ενήλικα και του υπερήλικα. Υποχρεωτικά, στο τέλος της επίγειας ζωής θα εναποθέσουν το σώμα τους στη Γη, και ως ψυχή και πνεύμα πλέον, θα διαβούν τον ουδό της άλλης ζωής.

Παράλληλα με το ηλικιακό μονοπάτι θα βαδίζουν και τον δρόμο της εκπαίδευσης, αρχικά της υποχρεωτικής τουλάχιστον, και μετέπειτα της αναγκαίας για να ασκήσουν το επάγγελμα που θα ακολουθήσουν. Θα συνεχίσουν την πορεία τους εργαζόμενοι για μια μεγάλη περίοδο της ζωής τους. Εφόσον, δημιουργήσουν οικογένεια θα πρέπει να βαδίσουν και σ' αυτόν τον δρόμο μεταφέροντας τα οικογενειακά βάρη. Ταυτόχρονα, θα κινούνται ως κοινωνικές οντότητες, και στους διαύλους των ανθρώπινων σχέσεων σε διάφορα περιβάλλοντα, όπως το οικογενειακό, συγγενικό, φιλικό ή εχθρικό, εργασιακό, κ.α. Εκτός αυτών, θα χρειαστεί να βαδίσουν και σε άλλους δρόμους όπως αυτούς της χαράς ή της λύπης, των επιτυχιών ή των αποτυχιών, των προβλημάτων, των ασθενειών, των κινδύνων κ.λπ.

Φυσικά, από τον κανόνα των υποχρεωτικών διελεύσεων θα υπάρξουν και εξαιρέσεις τυχαίες ή ηθελημένες, οι οποίες δεν είναι πάντα ευεργετικές για όποιον τις βιώνει. Κάποιοι π.χ. δεν θα διέλθουν το ηλικιακό μονοπάτι πλήρως, δεν θα ολοκληρώσουν το σχολείο, δεν θα δουλεύουν πάντα, δεν θα αποκτήσουν οικογένεια, θα έχουν ελάχιστες ή και καθόλου σχέσεις με τους άλλους ανθρώπους. Ίσως ακόμα και για κάποιους, το ισοζύγιο θετικών και αρνητικών καταστάσεων να γέρνει σκανδαλιστικά υπέρ της μιας ή της άλλης πλευράς, καθιστώντας τους ζηλευτούς ή απεχθείς προς τους άλλους, αντίστοιχα.

Όπως είναι γνωστό, οι εξαιρέσεις δεν αναιρούν τον κανόνα, ο οποίος και ισχύει για την πλειονότητα των υπαγόμενων σ' αυτόν. Η εντύπωση ή η πεποίθηση που θρέφει πολλές φορές ο άνθρωπος για την ικανότητα ή τις δυνατότητές του να ξεφύγει από κανόνες που ισχύουν καθολικά, δεν είναι απαραίτητως κακή. Προϋπόθεση αποτελεί βέβαια, η παρόρμησή του να κυμαίνεται εντός των ορίων της κοινής λογικής και της ορθής αντίληψης της πραγματικότητας. Όταν όμως, η παρόρμησή του τον παρασύρει σε ουτοπική αγνόηση των υποχρεωτικών διελεύσεων, τότε όντως θα βαδίσει σε αχαρτογράφητα νερά, με υψηλό κίνδυνο κακοπάθειας και δυσμενούς τερματισμού.

Στον αντίποδα της αποφυγής του κανόνα των υποχρεωτικών διελεύσεων, η αποδοχή και η ακολουθήσή τους δεν είναι απαραίτητα κάτι το αρνητικό ή κακό. Αντιθέτως, πολλές φορές αποτελούν προάγγελο θετικών εξελίξεων ή και επιτυχιών. Η εγκυμονούσα γυναίκα θα πρέπει να περάσει από το δύσκολο μονοπάτι της κυοφορίας και του τοκετού, αλλά η γέννηση του παιδιού δεν μπορεί να συγκριθεί με την προηγηθείσα τλαιπωρία, την οποία και επισκιάζει. Η σκληρή προπόνηση και η στέρηση απολαύσεων που ακολουθεί ένας αθλητής, θα τον ανταμείψουν με καλύτερες επιδόσεις, νίκες, μετάλλια, φήμη, δόξα, χρήμα κ.α., και βαθιά ικανοποίηση για όλα αυτά που πέτυχε. Ομοίως, και ο μαθητής οποιασδήποτε βαθμίδας εκπαίδευσης, ακολουθεί ένα όχι πολύ εύκολο ούτε ευχάριστο πρόγραμμα μελέτης, στερούμενος αρκετά από αυτά που θα ήθελε να κάνει αντί του διαβάσματος. Η προσπάθειά του αυτή θα του δώσει γνώσεις για τα επόμενα επίπεδα μάθησης, καλές βαθμολογίες, επιτυχία στις εξετάσεις, απόκτηση πτυχίων, πιστοποιήσεων, κ.λπ.

Τα παραδείγματα σύνδεσης των υποχρεωτικών μονοπατιών και των τελικών τους αποτελεσμάτων, **παραπέμπουν σε μια σύγκλιση με το αρχαίο ρητό «τὰ ἀγαθὰ κόποις κτῶνται»**, καθώς σε γενικές γραμμές η επιτυχία απαιτεί επιμονή και μόχθο, όχι ευκολίες. **Η σύγκλιση αποκαλύπτει μια παραλλαγή του αρχικά διατυπωμένου κανόνα, σύμφωνα με την οποία τα μονοπάτια που οδηγούν σε καλά αποτελέσματα δεν είναι ούτε ομαλά ούτε εύκολα. Είναι μάλιστα, αυστηρώς οριοθετημένα**, έτσι ώστε να μην επιδέχονται παρακάμψεις και ούτε να έχουν κρυφά περάσματα. **Χαρακτηριστικά όμως, που αντιτίθενται στο σύγχρονο δόγμα της φυγοπονίας και του κέρδους χωρίς κόπο** ή και χωρίς προσπάθεια.

Πόσοι σήμερα, δεν επιζητούν τον εύκολο πλουτισμό, σε παρέες, σε γνώσεις, σε χρήμα, σε υλικά αγαθά ή απολαύσεις, σε θέσεις, σε εξουσία, σε δόξα, σε υστεροφημία, κ.α.; **Πόσοι δεν επιθυμούν να λέγονται πατριώτες**, χωρίς όμως να έχουν υπηρετήσει τη στρατιωτική τους θητεία.; **Πόσοι δεν είναι αυτοί που θέλουν να λέγονται νομοταγείς πολίτες**, χωρίς όμως να τηρούν τους νόμους της πολιτείας; κ.ο.κ. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις πρωταγωνιστούν **λάτρες του εύκολου κέρδους και πολέμιοι κάθε έμμεσης ή άμεσης, μορφής προσωπικού μόχθου, πίεσης ή και σύνθλιψης** της ψυχής.

Αν και αυτές οι κατηγορίες ανθρώπων **αδικούν έμμεσα όσους διέρχονται τα δύσκολα ή δύσβατα μονοπάτια** υπό πίεση ή και σύνθλιψη, **υπάρχει και μια υποκατηγορία που προβαίνει σε άμεση αδικία. Πρόκειται γι'αυτούς που** ενώ έχουν αποποιήσει την υποχρέωση διέλευσης από δύσκολα ή δύσβατα μονοπάτια, **επιδιώκουν να καρπωθούν τα θετικά αποτελέσματά της**, εκμεταλλευόμενοι παρασιτικά, την προσπάθεια των άλλων. Αυτή η πρακτική **κερδίζει συνεχώς έδαφος, παγιώνοντας μια μόνιμη κατάσταση αδικίας**, εις βάρος εκείνων που συνεχίζουν να προσπαθούν, ενώ κάποιοι άλλοι τους απομυζούν από το μέρος ή το σύνολο των καρπών που θα έπρεπε να απολαύουν ως καταβαλλόντες την προσπάθεια.

Όσο κι αν η **πρακτική της κτίσης αγαθών μέσω του κόπου του άλλου έχει ηρωοποιηθεί, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το παράδειγμα του Χριστού. Εκείνος** -τα πάθη του οποίου αναβιώνουν για το Χριστεπώνυμο πλήθος, τουλάχιστον κατά τη Μεγάλη εβδομάδα- **δεν περπάτησε μόνο το δύσκολο μονοπάτι της ενσάρκωσης**, απεκδυόμενος τη θεϊκή Δόξα. **Βάδισε και το δύσβατο μονοπάτι της προσφοράς** με λόγια και με έργα, **προς τους άλλους**, ενάντια στις πρακτικές του τότε πολιτικοθηρησκευτικού κατεστημένου. Και **στο τέλος της επίγειας πορείας Του, περπάτησε στα κακοτράχαλα εδάφη του κήπου της Γεθσημανή**, όπου πιάστηκε πνευματικά μέχρι συνθλίψεως της ψυχής, αλλά και του Γολγοθά, όπου τελέστηκε η σύνθλιψη της ζωής του σώματος.

Ο Χριστός στερήθηκε τη Δόξα Του, κοπίασε, αγωνίστηκε, υπέφερε και θυσιάστηκε, υπηρετώντας και ευεργετώντας τους ανθρώπους με την επίγεια ζωή του, αλλά πολύ περισσότερο με τον θάνατό Του. Αν λοιπόν, **οι σημερινοί Χριστιανοί φέρουν το όνομά Του δεν θα πρέπει να έχουν και τη χάρη Του;** Δεν θα πρέπει, **όχι απλά να μην αποφεύγουν τις υποχρεωτικές διελεύσεις**, αλλά να **επιδιώκουν μέσα από αυτές να ευεργετούν πρωτίστως τους άλλους;** Τότε, **όπως ο Χριστός, μέσα από τον πόνο της ψυχής του κέρδισε τις ψυχές όσων πίστεψαν σ'αυτόν, έτσι και εμείς, με τη δική μας επίπονη προσπάθεια υπέρ του αγαθού του συνόλου μπορούμε να απολαύουμε καρπούς αναστάσεως.**

Καλή Ανάσταση και Καλό Πάσχα

10 Απριλίου 2026
Στέλιος Κάλφας